

Papoea Solidariteitsdag 2011: "Gezondheidszorg in Papoea, een mensenrecht"

We kunnen terugkijken op een goede dag op 5 februari jl., de Papoea Solidariteitsdag van 2011. Het thema: Gezondheidszorg in Papoea, een mensenrecht. Een volle zaal geïnteresseerden luisterde naar de voordrachten van drie sprekers die goed op de hoogte zijn van de situatie in West Papoea. Zij namen de aanwezigen mee in de actuele situatie van West Papoea vanuit hun eigen kennis en ervaring.

De organisatie van de dag was gelukkig voorbereid op een grote opkomst. Daarnaast was er ruimte voor vragen, discussie en gesprek. Op bijeenkomsten over West Papoea wordt altijd veel genetwerkt; de gemeenschap in Nederland van Papoea's en betrokkenen van hulporganisaties voor West Papoea is hecht. Ook nu was daar ruimschoots ruimte voor. Samenwerking in zowel Papoea als in Nederland blijft een van de belangrijke succesfactoren om daadwerkelijk het verschil te maken voor de bevolking van West Papoea. Dit is dan ook in 2011 een belangrijk thema voor de Samenwerkende Organisaties voor West Papoea (SOWP), zie bijvoorbeeld www.papoeahuis.nl.

Bijeenkomsten over West Papoea maken ook vaak emoties los. Emotie over vrienden die overleden zijn: vrienden in Nederland en vrienden in West Papoea. Bij de vrienden in West Papoea helaas vaak onder moeilijke omstandigheden, of door confrontaties met het Indonesische leger in West Papoea. Tijdens de bijeenkomst van 5 februari werd daar op gepaste wijze aandacht aan gegeven bij het aansteken van de kaars die tijdens de gehele bijeenkomst brandde.

Een greep uit de vele feiten die op de dag aan de orde kwamen. Indonesië is als land goed op weg om de gezondheidszorg te verbeteren, en heeft daarvoor een algemene strategie voor ontwikkeld. Gratis medicijnen en gezondheidswerkers die op verschillende niveaus van de gemeenschap opereren. Helaas is deze algemene strategie niet van toepassing op West Papoea, omdat de infrastructuur er nog niet klaar voor is. Medici komen gewoonweg niet het binnenland in, en samenwerking met de mantri's en vroedvrouwen in het binnenland wordt niet gezocht, omdat deze mensen niet formeel erkend worden als deskundigen door de regering. Omdat de statistieken over Indonesië als geheel verbeteren, is er ook minder oog voor de zeer grote regionale verschillen, bijvoorbeeld in West Papoea. Per gebied zijn de verschillen ook groot, met name in het binnenland. Het onderzoek van de SDSP in het binnenland van de Vogelkop is daar een voorbeeld van (www.sdsp.nl): de gemeten kindersterfte ligt daar boven de 30 %.

Daarnaast beschouwt de Indonesische overheid West Papoea als een onontgonnen gebied, dat eenvoudig omgezet kan worden in een rijst- en graanschuur voor de rest van het land. De gedachte is, dat de verhouding tussen bevolking en vierkante kilometers land rechtvaardigt dat West Papoea kan worden ontgonnen voor het aanleggen van bijvoorbeeld rijstvelden. Een enorm verlies van oerbossen ligt in het verschiet, zonder verdere aandacht voor de leefwijzen en het traditionele voedsel van de lokale bevolking.

Tot slot is nu aantoonbaar dat het aantal Papoea's in verhouding tot de andere bevolkingsgroepen afneemt. Onder de Papoeabevolking is de gezondheidssituatie slechter dan die voor de transmigranten aan de kust. Dit vertaalt zich bijvoorbeeld in het lagere aantal kinderen dat geboren wordt. In ongeveer 20 jaar tijd is de verhouding verschoven van 85% Papoea's naar minder dan 50% Papoea's in de provincie. Pessimistische schattingen voorspellen de marginalisatie of zelfs extinctie van de Papoea's binnen 20 tot 30 jaar.

Wat kunnen we doen. Sprekers als dokter Enny Kenangalem, die in dienst van een Australische organisatie malariaonderzoek doet onder dorpsbewoners, en ds. Yemima Krey, voorzitter van de synode van de Gereja Kristen Injili (GKI) van West Papoea zijn voorbeelden van de nieuwe generatie Papoea's die het verschil kunnen maken. Ze kijken niet achteruit, maar juist vooruit. Ze kennen de geschiedenis van hun volk maar al te goed, maar schieten niet in de emotie die dat vervolgens vaak veroorzaakt. Ze hebben gestudeerd en zijn opgeklommen naar posities in de maatschappij waar ze het verschil nu al maken. Niet door zich te mengen in politieke gremia, maar door zicht te richten op de bevolking zelf en door hulp te bieden. Dr. Enny Kenangalem is de enige Papoea arts in het ziekenhuis waar zijn werkt. Met haar collega's heeft ze zich de afgelopen jaren gericht op het genezen van ernstige gevallen van malaria. Nu is zij aan het werk om malaria te voorkomen en richt zij zich op haar droom, een research center waar goede medische onderzoeken kunnen worden gedaan. Ds. Yemima Krey heeft een structuur opgebouwd waarin de protestantse kerk gezondheidswerkers opleidt, en waarin de kerken worden begeleidt om op medisch gebied de bevolking te ondersteunen. Het contact en het opbouwen van vertrouwen tussen dokter en patiënt is een van haar belangrijke aandachtsgebieden. Zolang Papoea's bang zijn van artsen en medische zorg, en zolang artsen Papoea's niet durven aanraken voor een diagnose, is het niet mogelijk goede medische zorg te geven.

De inzet en de kennis van vrouwen zoals dr. Enny Kenangalem en ds. Yemima Krey helpt ons om positief te blijven over de kansen van de Papoea's. Het motiveert om door te gaan met het ondersteunen van de lokale initiatieven. Papoea's zijn prima in staat zelf keuzes te maken die ondersteunen aan de opbouw van hun maatschappij. Van ons wordt daarin een kleine maar belangrijke rol gevraagd: Faciliteren daar waar er om gevraagd wordt, kennis overbrengen als dat nodig is en financiële bijdragen leveren voor projecten waar andere partijen 'niet thuis' geven. Met vrouwen als dr. Enny Kenangalem en ds. Yemima Krey als voortrekkers, is er hoop voor positieve ontwikkelingen in West Papoea.

Wouter Bronsgeest
(voorzitter SDSP)